

PODGÓRZE

Od 2005 r. Archiwum Narodowe w Krakowie współpracuje z Domem Kultury Podgórze. Dzięki wspólnym przedsięwzięciom było możliwe prezentowanie ważnych i ciekawych dokumentów obrazujących historię regionu.

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Dworki szlacheckie jako miejsca rozwoju kultury i sztuki: przeszłość – teraźniejszość – przyszłość”, która odbyła się w Krakowie w dniach 25 i 26 kwietnia 2013 r. to wspólna inicjatywa Domu Kultury „Podgórze”, Instytutu Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Archiwum Narodowego w Krakowie, Muzeum Zamek Królewski w Niepołomicach oraz Towarzystwa Przyjaciół Bieżanowa zorganizowana pod patronatem Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego oraz Konsula Honorowego Republiki Chorwacji Pawła Włodarczyka.

Konferencja kończąca uroczystości obchodów „800 lat Bieżanowa”, które rozpoczęły się w maju 2012 r. - odbędzie się w Dworze Czeczów, Oddziale Domu Kultury „Podgórze”, mieszczącym się w zabytkowym dworku w Bieżanowie, dawnej podkrakowskiej wsi, obecnie znajdującej się w granicach miasta. Celem konferencji jest przedstawienie dziejów polskich dworków i ich właścicieli, pokazanie roli, jaką na przestrzeni wieków pełniły w kształtowaniu kultury i promocji sztuki oraz ukazanie obecnych funkcji dworów. Przewidziane jest wydanie wydawnictwa pokonferencyjnego.

W 2012 roku mija 100-lecie włączenia Płaszowa do Krakowa, wówczas jako XXI dzielnicy. Z tej okazji w dniu 6 listopada 2012 r. Archiwum Państwowe w Krakowie oraz Dom Kultury PODGÓRZE podpisały porozumienie o współpracy przy przygotowaniu publikacji o historii Płaszowa.

Publikacja autorstwa Dominika Lulewicza (Muzeum Historyczne miasta Krakowa) oraz Adama Sasinowskiego (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie) będzie w dużej mierze oparta o materiały źródłowe przechowywane w naszym Archiwum. Obie instytucje mają nadzieję, że przygotowywane wydawnictwo będzie się cieszyć dużym zainteresowaniem wielu mieszkańców Krakowa.

10 maja 2012 r. w Krakowie-Bieżanowie odbyła się uroczysta inauguracja obchodów 800-lecia Bieżanowa, dawnej podkrakowskiej wsi.

Honorowym patronatem objęli jubileusz Jego Eminencja Kardynał Stanisław Dziwisz, Arcybiskup Metropolita Krakowski oraz Prezydent Miasta Krakowa prof. Jacek Majchrowski.

Podczas inauguracji zasłużeni bieżanowianie otrzymali z rąk Prezydenta Miasta Krakowa odznaki Honoris Gratia, zaś członkowie komitetu organizacyjnego jubileuszu wręczyli pamiątkowe medale. Na uroczystości obecni byli przedstawiciele władz samorządowych Krakowa i Wieliczki oraz Województwa Małopolskiego. Uroczystość odbyła się w Dworze Czeczów, dzisiejszej placówce Domu Kultury w Podgórzu.

Pierwsza wzmianka o wsi Bieżanów pochodzi z 11 maja 1212 r. Do 1782 r. wieś należała do kapituły krakowskiej, potem przejęta przez władze austriackie była oddawana w dzierżawę, a od połowy XIX w. była własnością rodziny Czecz de Lindenwald. 1 stycznia 1973 r. Bieżanów został włączony w obręb miasta Krakowa.

Obchodom Jubileuszu towarzyszy wystawa "800 lat Bieżanowa" przygotowana przez Archiwum Państwowe w Krakowie oraz Dom Kultury w Podgórzu - Dwór Czeczów. Na wystawie przedstawiono kopie archiwaliów z zasobu różnych instytucji poświadczające kilkaset lat historii Bieżanowa oraz odkrycia archeologiczne pokazujące przedmioty należące do mieszkańców Bieżanowa żyjących tysiące lat wcześniej. Wystawa prezentowana będzie do końca maja 2012 r.

W 1784 r. cesarz austriacki Józef II nadał istniejącej od średniowiecza na prawym brzegu Wisły osadzie Podgórze prawa wolnego miasta królewskiego.

Do osiedlania się w nowym mieście skłaniały liczne przywileje dla mieszkańców. Od II połowy XIX w. trwał dynamiczny rozwój przemysłu i handlu na terenie Podgórza, czemu towarzyszył wzrost liczby mieszkańców i rozbudowa infrastruktury miejskiej.

W 1913 r. Rada Miasta Podgórza uchwaliła połączenie z Krakowem. Podgórze przeobrażone w dzielnicę Krakowa przestało istnieć jako samodzielne miasto. Proces ten zakończył się faktycznym połączeniem obu miast w 1915 r.

W dniu 13 czerwca 2009 r. prezydent miasta Krakowa Jacek Majchrowski w obecności przewodniczącego Rady Dzielnic Jacka Bednarza otworzył pierwszą od wielu lat wystawę plenerową w Rynku Podgórskim.

Wystawa poświęcona powstaniu Wolnego Królewskiego Miasta Podgórza "**PODGÓRZE 225**" została zorganizowana przez Archiwum Państwowe w Krakowie, Radę Dzielnic XIII, Dom Historii Podgórza i Dom Kultury "Podgórze".

Na wystawie zaprezentowano najważniejsze i najciekawsze dokumenty związane z Podgórzem, z których wiele przedstawianych jest szerokiej publiczności po raz pierwszy.